

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. 22 443 10 01, faks 22 443 10 02
sekretariatprezydenta@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

Warszawa, 16.06 2023 r.

Znak sprawy: KW-WIA.1711.1.2023.MBI

Pan
Wojciech Bartelski
Prezes
Spółki Tramwaje Warszawskie
ul. Siedmiogrodzka 20
01-232 Warszawa

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie § 22 ust. 10 Regulaminu organizacyjnego Urzędu miasta stołecznego Warszawy, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 312/2007 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu miasta stołecznego Warszawy (ze zm.), w związku z kontrolą przeprowadzoną przez Biuro Kontroli Urzędu m.st. Warszawy w Tramwajach Warszawskich Sp. z o.o. (dalej: „TW” lub „Spółka”) w okresie od 29 marca 2023 r. do 28 kwietnia 2023 r. w zakresie wybranych zagadnień z zakresu zamówień publicznych, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 18 maja 2023 r. stosownie do § 32 ust. 5 Zarządzenia nr 1837/2019 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie zasad i trybu postępowania kontrolnego (dalej: „Zarządzenie”), przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Biuro Kontroli pozytywnie ocenia działania TW w zakresie prowadzenia skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Ustalenia kontroli

TW są jednoosobową spółką miasta stołecznego Warszawy, której czas trwania jest nieoznaczony.

Podstawowym celem działania Spółki jest wykonywanie zadania własnego miasta stołecznego Warszawy dotyczącego zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Spółka jest podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych¹ (dalej ustawy pzp) przy udzielaniu zamówień publicznych:

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 1710

- w przypadku zamówień sektorowych - jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w aktualnie obowiązujących przepisach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy pzp,
- w przypadku pozostałych zamówień - jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwotę 130 000 zł.

W Spółce obowiązuje „Procedura udzielania zamówień publicznych przez Tramwaje Warszawskie Sp. z o.o.” wprowadzona Uchwałą Zarządu TW². Procedura ma zastosowanie do wszystkich zamówień udzielanych przez Spółkę, z wyjątkiem zamówień udzielanych zgodnie z „Regulaminem udzielania zamówień wyłączonych z Pzp”, który ma zastosowanie tylko do zamówień bez obowiązku stosowania ustawy pzp.

W okresie objętym kontrolą Spółka przeprowadziła 362 postępowania na łączną kwotę 1 778 680 440 zł netto³. Wartość postępowań zakończonych umową wyniosła 1 385 603 146 zł netto.

Kontrolą objęto wstępne konsultacje rynkowe oraz postępowanie dotyczące Naprawy Głównej w tramwajach dostarczonych przez Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. (dalej PESA).

Naprawie Głównej podlegały tramwaje dostarczone przez PESA do Spółki w okresach:

- od dnia 12 czerwca 2010 r. do dnia 20 listopada 2013 r. - 186 szt. tramwajów typu 120Na i 120 Na DUO⁴;
- od 11 lutego 2015 r. do 29 grudnia 2015 r. - 50 szt. tramwajów typu 128N⁵;
- od 23 października 2015 r. do 30 marca 2016 r. - 30 szt. tramwajów typu 134N⁶.

W toku kontroli ustalono, że Spółka w latach 2020 - 2023 poniosła nw. koszty na części do tramwajów typu 120Na, 120Na Duo, 128N, 134N (kwoty podane w wartościach netto):

- 56 100 411,38 zł przy czym wartość zrealizowana wyniosła 45 162 233,53 zł - na części wykorzystywane do napraw taboru na podstawie umów;
- 6 818 189,51 zł - na części wykorzystywane do napraw taboru na podstawie zamówień;

Dodatkowo Biuro Realizacji Przewozów oraz Zakład Naprawy Tramwajów T3 zleciły naprawy taboru firmom zewnętrznym na łączną kwotę 51 817 024,56 zł.

Z ustaleń kontroli, wynika że w tramwajach typu 120Na, 120 Na Duo, 128N i 134N wyprodukowanych przez PESA, w okresie gwarancji jakości wystąpiły wady, które Spółka zgłaszała do Wykonawcy w latach 2012-2022. Jak poinformowali Członkowie Zarządu Spółki p. Wojciech Bartelski oraz p. Konrad Niklewicz: „Po spełnieniu warunków określonych w umowach na dostawy tramwajów (m.in. wymagana liczba wystąpień wady takiego samego elementu tramwaju, umieszczonego w tym

² Uchwały: nr 88/2021 z dnia 31 maja 2021 r. ze zmianami.

³ Klasyfikacja zamówień: zamówienia sektorowych według regulaminu – 297, zamówienia sektorowe według ustawy pzp – 65.

⁴ Umowa nr TW/UI-17/2009/TT z dnia 29 maja 2009 r.,

⁵ Umowa nr TW/DTT/Z/974/2014 z dnia 15 września 2014 r., oraz Umowa nr TW/TT/Z/353/2013 z dnia 21 marca 2013 r.

⁶ Umowa nr TW/TW/DTT/Z/31/2014 z dnia 15 stycznia 2014 r.

samym miejscu konstrukcji tramwaju, w określonej liczbie tramwajów) wady były zgłaszane, jako seryjne.” Dodatkowo jak wskazał p. - Dyrektor Biura Strategicznych Inwestycji Taborowych: „(...) Spółka zwróciła się do producenta taboru tj. PESA Bydgoszcz S.A. o uznanie szeregu wad jako wad seryjnych pomimo niespełnienia postanowień ust. 1 §12 umowy nr TW/UI-17/2009/TT z dn. 29 maja 2009 r. w zakresie wymaganej liczby wystąpień wady takiego samego elementu tramwaju, umieszczonego w tym samym miejscu konstrukcji tramwaju, w określonej liczbie tramwajów. Ust. 2 § 12 ww. umowy dopuszczał możliwość stwierdzenia przez Wykonawcę występowania w dostarczonych tramwajach wad seryjnych niezależnie od wystąpienia w nich określonej liczby wad. Takie działanie Spółki miało na celu wydłużenie okresu gwarancji jakości na wszystkie elementy objęte metodą skutecznego usunięcia wady seryjnej, bowiem zgodnie z postanowieniami ust. 7 § 12 ww. umowy PESA udzielała gwarancji na okres 36 miesięcy liczony od dnia zakończenia wprowadzania zmian we wszystkich tramwajach z dostawy (okres gwarancji na wadę seryjną był dłuższy niż gwarancji na zwykłą wadę).”⁷ PESA podważała zasadność zgłaszania poszczególnych wad jako seryjnych, wskazując na winę eksploatatora w ich powstaniu. W kwestii wyjaśnienia czy Spółka naliczyła PESA kary umowne w związku z nieusunięciem w terminie wad seryjnych Członkowie Zarządu Spółki p. Wojciech Bartelski oraz p. Konrad Niklewicz wyjaśnili: „Umowa nr TW/UI-17/2009/TT z dn. 29 maja 2009 r. nie zawierała postanowień dotyczących kar umownych za nieterminowe usuwanie wad seryjnych tramwajów. Wobec powyższego nie naliczono kar umownych za nieusunięcie wad seryjnych tramwajów typu 120Na. W zakresie tramwajów typu 128N i 134N, będących przedmiotem umów nr TW/TT/Z/353/2013 z dn. 21 marca 2013 r., TW/TW/DTTT/Z/31/2014 z dn. 15 stycznia 2014 r., TW/DTTT/Z/974/2014 z dn. 15 września 2014 r., naliczono Wykonawcy kary umowne za nieterminowe usuwanie wad seryjnych w wysokości 101 604 214,48 zł. Pomimo skierowanych wezwań do zapłaty, PESA nie dokonywała płatności, skutkiem czego Spółka dokonywała potrąceń z bieżących faktur. W grudniu 2022 r. Spółka złożyła do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew o zapłatę przeciwko PESA z tytułu naliczonych kar umownych. Wcześniej, w 2020 r. i w 2021 r., TW złożyła do sądu wnioski o zawezwanie do próby ugodowej.” W dniu 4 lipca 2022 r. TW podpisały z PESA Porozumienie⁸, którego kluczowym postanowieniem było uznanie przez PESA wad seryjnych oraz zobowiązanie do ich usunięcia m.in. w trakcie wykonania napraw głównych tramwajów.

W toku kontroli ustalono, iż zgodnie z dokumentacją techniczną tramwajów, każdy z nich, w zależności od typu, po osiągnięciu przewidzianego przez producenta przebiegu kilometrów lub czasu od rozpoczęcia eksploatacji, powinien zostać poddany naprawie o zakresie przewidzianym w dokumentacji. Ponieważ Zakład Naprawy Tramwajów nie dysponuje możliwościami produkcyjnymi, które pozwalają na wykonanie naprawy głównej a także biorąc pod uwagę fakt, iż zakres naprawy głównej nadwozia pokrywa się w znacznej części z zakresem zgłoszonych producentowi tramwajów wad seryjnych, Spółka podjęła decyzję o zleceniu ww. napraw firmie zewnętrznej.

⁷ Pismo o sygnaturze TW.TT.3.4009.465.2013 z dn. 03.07.2013 r.

⁸ TW/DPSK/X/556/2022

Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie napraw głównych oraz usunięcie wad seryjnych w tramwajach typu: 120Na, 120Na Duo, 128N i 134N, TW przeprowadziły wstępne konsultacje rynkowe, na podstawie art. 84 ustawy pzp. Przedmiotem konsultacji rynkowych było uzyskanie informacji (zagadnienia techniczne, prawne, organizacyjne, projektowe lub rynkowe) w zakresie niezbędnym do właściwego przygotowania Specyfikacji Warunków Zamówienia, w tym opisu przedmiotu zamówienia i warunków umowy. We wrześniu 2021 r. odbyły się spotkania z trzema podmiotami⁹, które odpowiedziały na zaproszenie do udziału we wstępnych konsultacjach oraz wykazały doświadczenie potwierdzające spełnienie określonych w zaproszeniu warunków.

Postępowanie nr DWZ/67/2021 pn. „Wykonanie Naprawy Głównej tramwajów 120Na, 120Na DUO, 128N, 134N” o szacunkowej wartości zamówienia podstawowego netto: 486 543 478, 34 zł przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego jako zamówienie sektorowe o wartości przekraczającej progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy pzp. Przedmiot zamówienia nie został podzielony na części, nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych, termin wykonania zamówienia ustalono na 80 miesięcy od daty zawarcia umowy. Wysokość wadium ustalono na 1 500 000,00 zł. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 5 września 2022 r.

Przedmiotem zamówienia było Wykonanie usługi Naprawy Głównej tramwajów¹⁰ typu: 120Na, 120Na DUO, 128N i 134N w ramach zamówienia podstawowego oraz zastrzeżonej opcji, w następującym zakresie:

- 1) W ramach zamówienia podstawowego - wykonanie Naprawy Głównej nadwozia w 130 tramwajach typu 120Na
- 2) W ramach opcji:
 - a) Opcja - wykonanie Naprawy Głównej Wózków tramwajów typu 120Na (maksymalnie 49 sztuk tramwajów) oraz 120Na DUO (maksymalnie 6 sztuk tramwajów),
 - b) Opcja II - wykonanie Naprawy Głównej Wózków tramwajów typu 128N (maksymalnie 42 sztuki tramwajów),
 - c) Opcja III - wykonanie Naprawy Głównej Wózków tramwajów typu 134N (maksymalnie 20 sztuk tramwajów),
 - d) Opcja IV - wykonanie Naprawy Głównej nadwozia tramwajów typu 120Na (maksymalnie 48 sztuk tramwajów) oraz 120Na DUO (maksymalnie 6 sztuk tramwajów).

Do terminu otwarcia ofert wpłynęła 1 oferta firmy: Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. na kwotę brutto 629 745 633,60 zł, w tym za zakres podstawowy: 290 894 877,00 zł, a za zamówienie opcjonalne 338 850 756,60 zł.

⁹ Saatz Sp. z o.o., Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. oraz Modertrans Poznań Sp. z o.o.

¹⁰ Z uwagi na podpisane w dniu 4 lipca 2022 r. Porozumienie z PESA przedmiot zamówienia uległ zmianie i nie obejmował wykonania naprawy wad seryjnych.

Przed podpisaniem umowy Spółka posiadała wymagane aktem założycielskim zgody Zgromadzenia wspólników na zaciągnięcie zobowiązania.

W dniu 16 marca 2023 r. zawarto umowę Nr TW/DPTT/Z/235/2023 na wykonanie usługi Naprawy Głównej pomiędzy Tramwajami Warszawskimi Sp. z o.o. reprezentowanymi przez p.

... a Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. reprezentowanymi przez

Ustalenia kontroli, pomimo opisanego w dalszej części uchybienia, stanowią podstawę do pozytywnej oceny działań jednostki w zakresie:

- Procedury ustalenia szacunkowej wartości zamówień tj. szacunkową wartość zamówienia ustalono na podstawie doświadczeń zdobytych podczas wykonywanych Napraw Głównych tramwajów w Zakładzie Napraw Tramwajów T3 oraz informacji uzyskanych podczas przeprowadzonych wstępnych konsultacji rynkowych;
- Powołania i dokonywania zmian składu Komisji Przetargowej;
- Zachowania terminów wymaganych ustawą pzp m.in. terminu publikacji ogłoszenia o zamówieniu, przekazania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach, publikacji informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia;
- Publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zgodnie z wymaganiami dla postępowania powyżej progu unijnego;
- Złożenia oświadczeń wymaganych art. 56 ust. 1 i 3 ustawy pzp przez członków komisji przetargowej, osoby którym zostały powierzone czynności zastrzeżone dla kierownika zamawiającego, a także inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia po stronie zamawiającego lub osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania;
- Udzielenia odpowiedzi na pytania Wykonawców do Specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej: „SWZ”) w terminie wyznaczonym w ustawie pzp (w tym na pytania, które wpłynęły po terminie wyznaczonym przepisami);

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienie:

- W ogłoszeniu jako adres internetowy strony postępowania, pod którym miał być zapewniony „Nieograniczony, pełny i bezpośredni dostęp do dokumentów zamówienia (...)” wskazano adres: „<https://tw.ezamawiajacy.pl/>”. Przedmiotowy adres kierował do głównej strony internetowej postępowań prowadzonych przez Spółkę. Powyższe nie spełniało wymogów art. 133 ust. 1 ustawy pzp, w którym wskazano, że „Zamawiający zapewnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do specyfikacji warunków zamówienia, od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej nie krócej niż do dnia udzielenia zamówienia”. Ponadto w SWZ podano także jako adres strony postępowania <https://tw.ezamawiajacy.pl/>, a więc nie strony konkretnego postępowania, a jedynie stronę Zamawiającego ze wszystkimi postępowaniami przez niego prowadzonymi. Członkowie

Zarządu Spółki p. Wojciech Bartelski oraz p. Konrad Niklewicz wyjaśnili: „W art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp jest mowa o stronie internetowej prowadzonego postępowania, a w przyjętej nomenklaturze IT, strona internetowa to zbiór uporządkowanych logicznie, połączonych ze sobą, poprzez odsyłacze (linki), poszczególnych elementów stanowiących podstrony strony internetowej. Podstrona jest integralną częścią strony internetowej. Strona internetowa jest dostępna pod konkretną domeną, czyli np. tw.ezamawiajacy.pl i taki adres zwyczajowo się podaje. W przypadku Marketplanet link do konkretnego postępowania byłby więc linkiem do podstrony, np.: <https://tw.ezamawiajacy.pl/pn/tw/demand/notice/public/90585/details>. Dodatkowo wyjaśniamy, że w rozdziale I ust. 9 pkt 9.1 ppkt 9.1.3 SWZ określona została instrukcja korzystania z Platformy wskazująca, że w zakładce «Aktualne ogłoszenia o postępowaniach» należy wybrać niniejsze postępowanie.”

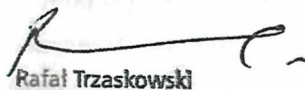
Przedstawiając powyższe ustalenia i oceny zalecam:

1. Zamieszczanie w ogłoszeniach o zamówieniu i Specyfikacji Warunków Zamówienia adresu internetowego strony postępowania zapewniającego nieograniczony, pełny i bezpośredni dostęp do specyfikacji warunków zamówienia.

Pouczenie

Na podstawie § 22 ust. 10 Regulaminu organizacyjnego oraz § 41 ust. 1 Zarządzenia oczekuję od Pana w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty doręczenia niniejszego Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie realizacji zaleceń/wniosków pokontrolnych i wykorzystaniu uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym lub przyczynach braku realizacji zaleceń/wniosków pokontrolnych lub niewykorzystaniu uwag bądź o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub uchybień.

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Rafał Trzaskowski

Do wiadomości:

1. Pan Tomasz Bratek - Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy;
2. Pan Łukasz Górnicki - Dyrektor Biura Ładu Korporacyjnego Urzędu m.st. Warszawy;
3. Pan Robert Bański – Dyrektor Biura Infrastruktury